

Aşureyi Anlamak

﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ
يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ
ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ﴾
قَالَ النَّبِيُّ الْمُحْتَرَمُ ﷺ:
«أَفْضَلُ الصِّيَامِ بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ شَهْرُ اللَّهِ الْمُحَرَّمِ.
وَأَفْضَلُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ صَلَاةُ اللَّيْلِ»

Muhterem Müslümanlar!

Allah'a hamd olsun, geçen hafta bismillah diyerek yeni bir hicri yıla girdik ve dört haram aydan biri olan muharrem ayını karşıladık. Yüce Rabbimiz, Kur'ân-ı Kerîm'de buyurur ki: **“Şüphesiz Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısında, Allah katında ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte bu Allah'ın dosdoğru kanunudur. Öyleyse o aylarda kendinize zulmetmeyin.”**¹ Hiç şüphesiz Allah Teâlâ'nın hükümleri her zaman ve her mekânda geçerlidir. Ancak haram aylar dinimizde kutsal sayılmıştır ve dolayısıyla içinde işlediğimiz sevaplar da günahlar da kat kat yazılmaktadır.² İşte bu feyizli aydan hakkıyla istifade etmek istiyorsak, şüphesiz Hz. Peygamber Efendimiz ﷺ'in bu ayı nasıl geçirdiğine bakmalıyız. Bir hadîs-i şerifinde buyurur ki: **“Ramazan orucundan sonra en faziletli oruç, Allah'ın ayı olan muharremde tutulan oruçtur. Farz namazlardan sonra en faziletli namaz ise gece namazıdır.”**³ Bir rivayete göre, Efendimiz ﷺ nasihat isteyen bir sahâbîye şöyle öğüt vermiştir: **“Ramazan ayından sonra bir ayda oruç tutacak olursan, muharrem ayında oruç tut. Çünkü o Allah'ın ayıdır. İçinde öyle bir gün var ki, Allah onda (bütün) bir kavmi affetmiştir. Aynı günde başkalarını da affeder.”**⁴ Dolayısıyla, geçmişte gaflete düşüp işlediğimiz günahların affi için paha biçilmez bir fırsata kavuşmuş olduk.

Değerli Müminler!

Şüphesiz ki, Yüce Rabbimizin kutsal kıldığı bu ayın en değerli günü, yarın idrak edeceğimiz aşure günüdür. Rivayetlere göre o gün, Allah Mûsâ (a.s.) ve İsrailoğullarını boğulmaktan kurtarıp Firavun'u suda boğmuştur. Ayrıca, Nûh (a.s.)'ın gemisi yine aşure gününde Cûdî dağına istikrar etmiştir. Dolayısıyla ulu'l-azm taifesinden olan bu iki büyük peygamber Allah'a şükretmek için aşure gününde oruç tutmuştur.⁵ Bu âdet Mekkeli müşrikler ve Medineli Ehl-i Kitap mensupları tarafından da devam ettirilmiştir. İslam dininde ise, ramazan orucu farz kılınmadan önce aşure orucu vacipti. Sonradan ramazan orucu onun yerine geçmiştir ve aşure orucu sünnet olarak devam ettirilmiştir.⁶ İbn Abbâs (r.a.)'dan rivayet edildiğine göre **“Resûlullah ﷺ aşure gününde oruç tutardı ve oruç tutmayı tavsiye ederdi.”**⁷ Kendisine bu orucun kıymeti sorulduğunda, **“Geçmiş bir senenin günahlarına kefaret olur.”**⁸ diye cevap buyururdu. Ayrıca diğer ümmetlerden farklı olmak için aşure günü ile birlikte ya bir önceki veya bir sonraki günü de oruçlu geçirmeyi tavsiye ederdi. Bugün niyetli olmayanlar yarın ve pazar günü oruç tutup, bu büyük sevaba nail olabilirler.

Aziz Kardeşlerim!

Aşure günü maalesef aynı zamanda Peygamberimiz ﷺ'in torunu Hz. Hüseyin ve ailesinin çoluk çocuk, kadın erkek demeden, çağın zalimleri tarafından Kerbelâ'da hunharca katledildiği gündür. Dolayısıyla aşure günü bir bakıma, Hz. Hüseyin'in masum duruşunu ve yolunu anlama bakımından bize her sene yeni bir imkân sunmaktadır. Bu bağlamda, aşure gününü karşılarken, Mûsâ ve Nûh (a.s.)'ın kurtuluşlarını kutlarken, Doğu Türkistan, Arakan, Suriye ve Yemen gibi dünyanın farklı yerlerinde zulme uğrayıp her gün Kerbelâ'yı yaşayan kardeşlerimizi de unutmamalıyız. En azında insani yardımda bulunup onları dualarımıza katmamız boynumuzun borcudur.

Yüce Allah, bize, aşure günü başta olmak üzere, muharrem ayını ibadetlerle ihya etmeyi nasip eylesin. Amin.

¹ Tevbe suresi, 9:36

² Bkz. Tefsîr-i Taberî, 9:36 ayetin tefsiri; Ayrıca bkz. İbn-i Receb El-Hanbalî: Letâifü'l-Meârif (2014), s. 222

³ Müslim, Sıyâm, 38, H. No: 1163

⁴ Tirmizî, Savm, H. No: 741

⁵ Bkz. Müsned-i Ahmed, H. No: 8717

⁶ Aşure ile alakalı detaylar için bkz. İbn-i Receb El-Hanbalî: Letâifü'l-Meârif (2014), s. 77-136

⁷ Buhârî, Savm, 69; Müslim, Sıyâm, 127, 128

⁸ Müslim, Sıyâm, 197